BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Број: ЈН2-01-07-1-421-12/22
Датум: 16.03.2022. године

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, рјешавајући по жалби понуђача „STRABAG" д.о.о. Сарајево, од 08.02.2022. године, заступаног по адвокатима из Заједничке адвокатске канцеларије Емина Сарачевић и Адис Газибеговић из Сарајева, изјављеној против Одлуке број: 05-1-25-1-7848-24/21 од 31.01.2022. године, у поступку јавне набавке: „Проширење платформе – прва фаза и санација позиције паркирања зракоплова 1", уговорног органа: ЈП Међународни аеродром „Сарајево" д.о.о. Сарајево, на основу члана 111. ст. (1) тачка д) и ст. (10) Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ", број 39/14), на сједници Вијећа II одржаној дана 16.03.2022. године донијела је:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Жалба се усваја.
2. Поништава се Одлука број: 05-1-25-1-7848-24/21 од 31.01.2022. године и предмет се враћа уговорном органу на поновни поступак.
3. Поврат средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу од 7.500,00 КМ, извршиће се на основу посебног рјешења овог органа.

Образложење

Дана 28.12.2021. године уговорни орган ЈП Међународни аеродром „Сарајево" д.о.о. Сарајево објавио је обавјештење о набавци број 246-1-3-597-3-117/21 у отвореном поступку јавне набавке: „Проширење платформе – прва фаза и санација позиције паркирања зракоплова 1".

Након проведеног поступка уговорни орган је донио Одлуку о избору најповољнијег понуђача, број: 05-1-25-1-7848-24/21 од 31.01.2022. године, којом је као најповољнији понуђач изабрана група понуђача: „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар.

Против Одлуке број: 05-1-25-1-7848-24/21 од 31.01.2022. године жалилац изјављује жалбу овом органу, спорећи прихватљивост понуде групе понуђача: „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар и понуде „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево, а жалбене наводе темељи на следећим чињеницама:

Жалбени наводи изјављени на понуду групе понуђача: „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар:

1. Да изабрана група понуђача „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар није доставила сертификате и потврде независног лабораторија, како је то прописано на страни 54 ТД – Анекс III – предмјер радова, на позицијама 1, 2, 3 и 4;

2. Да изабрана група понуђача „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар није у својој понуди навела ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, како је то захтјевано тачком 4.4.2 под ц) ТД;

3. Да изабрана група понуђача „Демус“ д.о.о. Сарајево и „Амитеа“ д.о.о. Мостар није доставила доказ о власништву, нити доказ о подуговарању машина, како је то тражено тачком 4.4.2 под ц) ТД и прописано чланом 48. Став (4) ЗЈН;

4. Да изабрана група понуђача „Демус“ д.о.о. Сарајево и „Амитеа“ д.о.о. Мостар није доказала власнички или уговорни однос за другу творницу асфалта (тип TSAP-1500 AS-2017), односно није достављен ЗК извадак како је то прописано тачком 4.4.2 ТД, те да достављена употребна дозвола, резултати периодичног прегледа и уговор о купопродаји нису доказ о власништву.

Жалбени наводи изјављени на понуду понуђача „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево:

1. Да понуђач „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево није доказао власнички или уговорни однос за другу творницу асфалта, односно није достављен ЗК извадак како је то прописано тачком 4.4.2 ТД, те да достављена употребна дозвола, рјешење о употреби грађевине, околинска и водна дозвола нису доказ о власништву;

2. Да понуђач „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево није у својој понуди навео податак о варијабилности ширине за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, како је то захтјевано тачком 4.4.2 под ц) ТД;

3. Да понуђач „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево није доставио доказ о власништву, нити доказ о подуговарању машина, како је то тражено тачком 4.4.2 под ц) ТД и прописано чланом 48. Став (4) ЗЈН.

Жалилац предлаже да се поништи спорна одлука, те захтјева и поврат накнаде за покретање жалбеног поступка.

Уговорни орган је доставио изјашњење на жалбу, број: 05-1-25-1-7848-33/21 од 15.02.2022. године у којем предлаже да се жалба одбије као неоснована.

Жалилац је доставио одговор на изјашњење уговорног органа од 02.03.2022. године у којем спори наводе из изјашњења.

Понуђач „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево доставио је овом органу одговор на жалбу дана 14.03.2022. године, путем пуномоћника, са приједлогом да се жалба одбије у дијелу којим се побија понуда „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево.

Изабрана група понуђача није доставила одговор на жалбу, а уредно је обавијештена о вођењу поступка по жалби у складу са чланом 94. Став (2) Закона о јавним набавкама.

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлаштеног лица, све у складу са чланом 109. ЗЈН.

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) ЗЈН.

Жалба је основана

У току жалбеног поступка изведени су докази, увидом у достављену документацију од стране уговорног органа и жалиоца, и то:

- Тендерску документацију;
- Копију понуда достављену на ЦД-у;
- Записник о прегледу и оцјени понуда, број: 05-3-25-1-7848-22/21;
- Одлуку број: 05-1-25-1-7848-24/21 од 31.01.2022. године;
- Изјашњење уговорног органа на жалбу, број: 05-1-25-1-7848-33/21 од 15.02.2022. године;
- Одговор жалиоца на изјашњење уговорног органа од 02.03.2022. године;

- Одговор на жалбу понуђача „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево од 12.03.2022. године и
- Другу документацију и доказе достављене од стране уговорног органа и жалиоца.

Жалбени наводи изјављени на понуду групе понуђача: „Демус“ д.о.о. Сарајево и „Амитеа“ д.о.о. Мостар:

Разматрајући први жалбени навод у којем жалилац наводи да изабрана група понуђача „Демус“ д.о.о. Сарајево и „Амитеа“ д.о.о. Мостар није доставила сертификате и потврде независног лабораторија, како је то прописано на страни 54 ТД – предмјер радова, на позицијама 1, 2, 3 и 4, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу наводи да се сертификати и атести достављају прије уградње, као и приликом техничког пријема објекта, те се позива на прописану изјаву понуђача прописану Анексом I ТД у којој је предвиђено да понуђач да изјаву да ће доставити валидне сертификате прије уградње. Такође се позива и на обавезе прописане нацртом уговора у вези са достављањем сертификата, као и на Правилник о техничком прегледу грађевине.

Жалилац наводи у свом одговору на изјашњење да је нацртом уговора предвиђено достављање „валидних“ сертификата за материјале, јер се може десити да њихова валидност истекне до времена уградње, па је потребно извршити валидацију материјала.

Изабрана група понуђача се није изјаснила на жалбене наводе.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је Анексом VIII – Предмјер радова, на странама 54 и 55 ТД, на позицијама 1 – 4, дефинисан опис и врста радова, како слиједи:

„ *1. Набавка, транспорт, полагање и монтажа канализационих цијеви за колекторе одводње стајанке MAS, класе крутости SN 10000 – 10 kN/m2), од полиестера произведене према EN14364:20013 (квалитет као HOBAS или еквивалент). Појединачна дужина цијеви је 6 м, а на једном крају цијеви је монтирана полиестерска спојница с бртвом од EPDM-а. Унутрашњи заштитни слој цијеви је од полиестера без пунила и стаклених влакана, у сврху појачан водонепропусности, хемијске отпорности и отпорности на трошење и чишћење, мора имати дебљину од минимално 1 мм. Због употребе на аеродромима и потребе за хемијском отпорности на керозин и средства за одлеђивање авиона, за цијеви треба* **<u>у понуди приложити</u> *Цертификат издан од тијела овлаштеног према EN 45011 за ту врсту материјала, којим се потврђују захтјеви из смјерница TUV MUC-KSP-A-2000, те потврду којом независни испитни лабораториј овлаштен према EN ISO/IEC 17025 потврђује да унутрашњи заштитни полиестерски слој без пунила и стаклених влакана има дебљину минимално 1 мм.*** *Цијеви се уграђују на припремљену и нивелирану постељицу, а извођач радова је дужан поступити по упутама произвођача*“.

„ *2. Набавка, транспорт, полагање и монтажа канализационих цијеви овоидног попречног пресјека 600/900 мм за колекторе одводње стајанке MAS, класе крутости SN 10000 – 10 kN/m2), од полиестера произведене према EN14364:2013. Појединачна дужина цијеви је 6 т, а на једном крају цијеви је монтирана полиестерска спојница с бртвом од EPDM-а. Унутрашњи заштитни слој цијеви је од полиестера без пунила и ојачања, у сврху појачане водонепропусности, хемијске отпорности и отпорности на трошење и чишћење, мора имати дебљину од минимално 1 тт. Због употребе на аеродромима и потребе за хемијском отпорности на керозин и средства*

*за одлеђивање авиона и полетно-слетне стазе, **за цијеви треба <u>у понуди приложити</u> Цертификат којим се потврђују захтјеви из смјерница TUV MUC-KSP-A2000.** Цијеви се уграђују на припремљену и нивелирану постељицу, а извођач радова је дужан поступити по упутама произвођача. Обрачун по m1 уграђене цијеви.*"

„ *3. Набавка, транспорт, разношење дуж трасе и уградња армирано-полиестерских водонепропусних ревизионих окана према BAS EN 15383+A1:2014, с интегрисаним нерђајућим иноксним Ијествама, с обликованом кинетом или мулдом од полиестера, с одговарајућим спојевима (прикључцима) дефинираним у опису ревизијских окана (положај, пречник и висина прикључака, висина и пречник вертикалне цијеви). **За ревизиона окна понуђач је <u>дужан у понуди приложити</u> цертификат издан од тијела овлаштеног према EN 45011, те потврду којом независни испитни лабораториј овлаштен према EN ISO/IEC 17025, испитао наведена окна по наведеним нормама: EN ISO 9969; EN 14802; EN 135982; EN 14396:2004; EN 14364 i EN 1277.** Засипање ископа око ревизионог окна (2,5m3/m1 висине за RO 01000, i 3,3m3/m1 висине за RO 01400) и набијање засипа треба направити у складу с упутствима произвођача. Обрачун по комаду комплетно испорученог ревизионог окна, укључујући обликовану кинету C 16/20, прикључне цијеви, бетонски растеретни прстен C 35/45, XF2, XD3, XC4 и подложну бетонску плочу C 16/20 према нацрту RO. Обрачун по уграђеном комаду.*"

„ *4. Набавка, транспорт, разношење дуж трасе и уградња армирано-полиестерских водонепропусних ревизионих окана према BAS EN 15383+A1:2014, с интегрисаним нерђајућим иноксним љествама, с обликованом кинетом или мулдом од полиестера, с одговарајућим спојевима (прикључцима) дефинираним у опису ревизијских окана (положај, пречник и висина прикључака, висина и пречник вертикалне цијеви). **За ревизиона окна понуђач је дужан у понуди приложити цертификат издан од тијела овлаштеног према EN 45011, те потврду којом независни испитни лабораториј овлаштен према EN/ISO/IEC 17025, испитао наведена окна по наведеним нормама: EN ISO 9969 ; EN 14802 ; EN 13598-2 ; EN 14396:2004 ; EN 14364 и EN 1277.** Засипање ископа око ревизионог окна и набијање засипа треба направити у складу с упутствима произвођача. Обрачун по комаду комплетно испорученог ревизионог окна, укључујући обликовану кинету C 16/20, прикључне цијеви, бетонски растеретни прстен C 35/45, XF2, XD3, HC4 и подложну бетонску плочу C 16/20 према нацрту RO. Обрачун по уграђеном комаду.*".

Из напријед наведених одредби Предмјера радова (Анекс VIII), који су понуђачи били дужни доставити у саставу своје понуде, неспорно је дефинисана обавеза понуђача да **у понуди** приложе захтјеване сертификате, те потврде независних испитних лабораторија, како се наводи у ставки 1: „*<u>у понуди приложити</u> <u>Цертификат</u> издан од тијела овлаштеног према EN 45011 за ту врсту материјала, којим се потврђују захтјеви из смјерница TUV MUC-KSP-A-2000, <u>те потврду</u> којом независни испитни лабораториј овлаштен према EN ISO/IEC 17025 потврђује да унутрашњи заштитни полиестерски слој без пунила и стаклених влакана има дебљину минимално 1 мм*", те под ставком 2: „*за цијеви треба <u>у понуди приложити</u> <u>Цертификат</u> којим се потврђују захтјеви из смјерница TUV MUC-KSP-A2000*", затим под ставком 3 и 4: „*<u>дужан у понуди приложити</u> <u>цертификат</u> издан од тијела овлаштеног према EN 45011, те потврду којом независни испитни лабораториј овлаштен према EN ISO/IEC 17025, испитао наведена окна по наведеним нормама: EN ISO 9969; EN 14802; EN 135982; EN 14396:2004; EN 14364 i EN 1277*".

Уговорни орган се не може правдати образложењем да је нерелевантно прилагати сертификате приликом достављања понуде, а сам је прописао овај услов јасно и прецизно. При том, изјава и одредбе нацрта уговора, на које се позива уговорни орган, односе се на достављање важећих/валидних сертификата и атеста приликом

реализације уговора, не ограничавајући се само на спорне сертификате и потврде, што није ни спорна чињеница имајући у виду да валидност достављених сертификата може истећи до момента уградње робе, те је исте потребно обновити. Такође, тачком 5.1 под о) ТД прописано је да понуда, између осталог, мора садржавати и остале документе који се односе на предмет набавке, а који су у складу са тендерском документацијом, а предмјер радова је неспорно саставни дио тендерске документације као Анекс VIII.

Чланом 57. Став (1) ЗЈН прописана је обавеза понуђача да се придржавају захтјева и услова из тендерске документације.

Имајући у виду чињеницу да су понуђачи били у обавези доставити спорне сертификате и потврде у понуди, а да странке у поступку правне заштите не прилажу доказе да су исти достављени, нити споре чињеницу да нису достављени, **жалбени навод је основан.**

Разматрајући други жалбени навод у којем жалилац наводи да изабрана група понуђача „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар није у својој понуди навела ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу не спори чињеницу да изабрани понуђач није у својој понуди доставио податке који су захтјевани тендерском документацијом, него наводи да је према понуђеном типу машине за стројну уградњу бетона – финишер за бетон, извршио провјеру података на интернет страници произвођача, те утврдио да понуђени тип машине испуњава захтјеване услове, а прилаже копију брошуре на енглеском језику.

Жалилац наводи у свом одговору на изјашњење да је став уговорног органа супротан прописаној тендерској документацији.

Изабрана група понуђача се није изјаснила на жалбене наводе.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под ц) прописано да ће уговорни орган одбацити понуду ако понуђач нема адекватну машинску опремљеност.

Тачком 4.4.2 под ц) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са машинском опремом, и то:

*„ц) Понуђач треба презентирати **листе гарнитура машина и опреме којима располаже за конкретне радове**, по врстама радова: 1.Геодетски радови, 2. Радови на засјецању постојећих коловоза, рушењу и транспорту 3. Земљани радови и радови на изградњи доњег строја коловозне конструкције 5. Бетонско-рмирачки радови, те радови на формирању - заптивању дилатацијских фуга. 6. Радови на полагању кишних цијевовода, осталих хидротехничких елемената 7. Радови на транспорту, истовару и монтажи решеткастих стубова расвјете платформе 8. Асфалтерски радови 9. Радови на бојењу хоризонталне сигнализације итд. **Табеларна листа машина треба да садржи: назив и тип машине, број машина по типовима, назив произвођача и марка машине, њихов практични капацитет, годину производње, основне техничке карактеристике и ефективне учинке везане за конкретне радове.** Машине за уградњу бетона, захтјев је да Понуђач располаже са минимално слиједећом механизацијом:*

- ***машина за стројну уградњу бетона у плочу - финишер за бетон, са ласерским навођењем, односно аутоматским ласерским навођењем (енгл. Слипформ цонцрете паверс), за ову машину је неопходно навести, поред практичног капацитета и ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске***

<u>траке и податак о варијабилности ширине</u>. Потврду о исправности машине (генерални сервис машине од стране овлаштеног сервисера или Изјава Понуђача о потпуној техничкој исправности круцијалне машине) је неопходно доставити прије приспјећа машине на градилиште - захтјевано 1 ком

- *ротацијска гладилица "хеликоптер", презентирати основне техничке податке, број - захтјевано мин 4 ком*
- *унутрашњи вибратори за бетон са вибро иглом (первибратори), потребно презентирати техничке податке и број - захтјевано 4 ком*
- *вибролетва, потребно презентирати основне техничке податке - мин 2 ком*
- *довољан број аутомиксера како би могао осигурати континуитет транспорта задате количине бетонске мјешавине у динамичким планом предвиђеном периоду, на континуираној уградњи цца 3 500 м^3 бетонске мјешавине*
- *аутопумпе за уградњу бетона капацитета прилагођеног траженој динамици, - минимално 3 ком*

Машинска опрема за извођење асфалтерских радова треба бити у двије комплетне гарнитуре машина: фрезе са подесивом ширином, одговарајуће дупле гарнитуре ваљака, финишери са подесивом ширином и ласерском контролом дебљине уграђеног слоја на геодетски задату коту, сјекачице за аспхалт, прскалице за битуменску емулзију, камиони за транспорт асфалтне мјешавине са асфалтне базе; камиони за транспорт шута итд.

Потребно је навести тачан назив сваке машине, број комада машина, годину производње, практични капацитет, основне тражене техничке податке као што је ширина полагања слоја, ширина фрезања слоја, тип ваљака итд. Наведене податке је потребно формирати табеларно према врстама радова: земљани; асфалтерски, бетонски; радови на бојење хоризонталне сигнализације итд. Сва опрема коју понуђач нема у свом власништву може подуговарати.".

Увидом у понуду, овај орган је утврдио да је изабрани понуђач на странама 152 – 164 своје понуде доставио Списак машина, камиона и остале опреме потребне за извођење радова, број 214-I/2022, те да је на страни 156, у дијелу „*Ротацијска глодалица Хеликоптер*", под редним бројем 6 навео ставку „*Финишер за бетон*", тип: SP25, произвођач: WIRTGEN, капацитет: 14т, снага 118 kW/160 hp, година производње: 2007.

Напријед наведени доказ (Списак машина, камиона и остале опреме потребне за извођење радова) је достављен у складу са захтјевом уговорног органа из тачке 4.4.2 под ц) ТД, којом је и прописано да су понуђачи дужни презентовати „*листу гарнитура машина и опреме којима располажу за конкретне радове*", те је прописано и шта табеларна листа машина треба да садржи. Један од елемената које табеларна листа машина треба да садржи је и „*практични капацитет*". Међутим, уговорни орган је за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, прописао и следеће: ***„за ову машину је неопходно навести, <u>поред практичног капацитета</u> и ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине".***

Увидом у достављени Списак машина, камиона и остале опреме потребне за извођење радова, број 214-I/2022, овај орган је утврдио да изабрани понуђач за спорну ставку – финишер за бетон, није навео податке о *ефективној дубини вибрирања, те ширини уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине.*

Неприхватљиво је образложење уговорног органа да је накнадном провјером на интернет страници произвођача утврдио да финишер за бетон испуњава спорне карактеристике, достављајући додатне доказе који у овој фази поступка представљају

допуну понуде, а која није дозвољена након истека рока за достављање понуда, како је то прописано чланом 57. Став (2) ЗЈН. Ставом (1) истог члана прописана је обавеза понуђача да се придржавају захтјева и услова из тендерске документације, што значи да морају приложити документацију из које се недвосмислено могу утврдити све чињенице у вези са дефинисаним захтјевима из тендерске документације. Прихватајући понуду која не испуњава све захтјеве из тендерске документације, уговорни орган крши принцип једнаког третмана и недискриминације понуђача, што је једно од основних начела прописаних чланом 3. ЗЈН.

Имајући у виду чињеницу да су понуђачи били у обавези навести податке о ефективној дубини вибрирања, те ширини уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине, а да изабрани понуђач није доставио спорне податке у Списку машина, камиона и остале опреме потребне за извођење радова, те да странке у поступку правне заштите не прилажу доказе да су исти достављени у другим дијеловима понуде, нити споре чињеницу да нису достављени, **жалбени навод је основан**.

Разматрајући трећи жалбени навод у којем жалилац наводи да изабрана група понуђача „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар није доставила доказ о власништву, нити доказ о подуговарању машина, како је то тражено тачком 4.4.2 под ц) ТД и прописано чланом 48. Став (4) ЗЈН, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу наводи да тендерском документацијом није ни захтјеван доказ о власништву, нити доказ о подуговарању за машине.

Жалилац у свом одговору на изјашњење не спори наводе уговорног органа из изјашњења на жалбу.

Изабрана група понуђача се није изјаснила на жалбене наводе.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под ц) прописано да ће уговорни орган одбацити понуду ако понуђач нема адекватну машинску опремљеност.

Тачком 4.4.2 под ц) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са машинском опремом, и то:

*„ц) Понуђач треба презентирати **листе гарнитура машина и опреме којима располаже за конкретне радове**, по врстама радова: 1.Геодетски радови, 2. Радови на засјецању постојећих коловоза, рушењу и транспорту 3. Земљани радови и радови на изградњи доњег строја коловозне конструкције 5. Бетонско-рмирачки радови, те радови на формирању - заптивању дилатацијских фуга. 6. Радови на полагању кишних цијевовода, осталих хидротехничких елемената 7. Радови на транспорту, истовару и монтажи решеткастих стубова расвјете платформе 8. Асфалтерски радови 9. Радови на бојењу хоризонталне сигнализације итд. **Табеларна листа машина** треба да садржи: назив и тип машине, број машина по типовима, назив произвођача и марка машине, њихов практични капацитет, годину производње, основне техничке карактеристике и ефективне учинке везане за конкретне радове..... ..... Сва опрема коју понуђач нема у свом власништву може подуговарати.".*

Из напријед наведене одредбе тендерске документације недвосмислено се може утврдити да је уговорни орган, као доказ посједовања машинске опреме, захтјевао да понуђачи доставе само ***листу гарнитура машина и опреме којима располажу за конкретне радове***, те да није захтјеван доказ о власништву или подуговарању

машинске опреме. При том, понуђачи су имали само обавезу да у Изјави добављача (тачка 21 Анекса I) изјаве намјеру подуговарања приликом реализације уговора.

Имајући у виду да тендерском документацијом није прописана обавеза достављања доказа о власништву или подуговарању за машинску опрему, **жалбени навод је неоснован.**

Разматрајући четврти жалбени навод у којем жалилац наводи да изабрана група понуђача „Демус" д.о.о. Сарајево и „Амитеа" д.о.о. Мостар није доказала власнички или уговорни однос за другу творницу асфалта (тип TSAP-1500 AS-2017), односно није достављен ЗК извадак како је то прописано тачком 4.4.2 ТД, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу не спори чињеницу да изабрани понуђач није у својој понуди доставио ЗК извадак, али сматра да то није једини доказ о власништву, него да је доказ о власништву и уговор о купопродаји, али и употребна дозвола јер је упис у ЗК услов за добијање исте.

Жалилац наводи у свом одговору на изјашњење да је тендерском документацијом експлицитно захтјевано да се власништво над асфалтном базом доказује ЗК изватком, а располагање са уговором, што понуђач није доставио.

Изабрана група понуђача се није изјаснила на жалбене наводе.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под б) прописано:

„Уговорни орган ће одбацити понуду ако:

*б) Понуђач није у **власничком или уговорном односу** са двије творнице бетона и двије творнице асфалта, капацитета производње у складу са захтјевима пројекта и тендерских техничких услова."*

Тачком 4.4.2 под б) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са претходном тачком, и то:

*„б) Доставити доказ да је у **власничком или уговорном односу** са двије творнице бетона **и двије творнице асфалта** капацитета производње у складу са тендерским условима (**уговор или ЗК извадак, овјерена копија**).".*

Овај орган налази да међу странкама није спорно да је изабрана група понуђача дставила доказ о уговорном односу за једну творницу асфалта, достављањем уговора о закупу закљученог са ГП „Пут" а.д. Источно Сарајево, али да је спорaн доказ о власништву за другу творницу асфалта, тип TSAP-1500 AS-2017.

Увидом у понуду, овај орган је утврдио да је изабрана група понуђача доставила на страни 128 понуде Употребну дозволу број 0647-03/21 од 24.03.2021. године, издату од стране „PROTECT-ING" након извршеног периодичног прегледа Асфалтне базе, тип TSAP-1500 AS. Периодични преглед је вршен у складу са Законом о заштити на раду и подзаконским актима, на захтјев „Демус" д.о.о. Сарајево, а прилог употребној дозволи је записник о стручном налазу, односно извршеном периодичном прегледу, достављен на странама 129 – 137 понуде. На странама 138 и 139 понуде достављен је уговор о купопродаји основних средстава закључен дана 30.11.2017. године између привредних субјеката „GRUPEX" д.д. Велика Кладуша, као продавца и „Демус" д.о.о. Сарајево, као купца. Предмет уговора је, између осталог, продаја Асфалтне базе друштва TSAP-1500 година 1995 AS. На страни 140 понуде, достављена је изјава директора „Демус" д.о.о. Сарајево у којој се наводи да друштво у свом власништву посједује Асфалтну базу на адреси Раковичка цеста до броја 194, Гладно поље, Општина Илица, капацитета 120 t/h.

Напријед наведени документи су приложени као доказ о власништву над спорном асфалтном базом, тип TSAP-1500 AS. Међутим, овај орган налази да је уговорни орган јасно и прецизно прописао тачком 4.4.2 под б) да се као доказ власничког или уговорног односа достави ЗК извадак (земљишно – књижни извадак) или уговор. Право власништва, као стварно право на некретнинама, прописано је законима о стварним правима у Босни и Херцеговини. Тако, Законом о стварним правима ФБиХ („Службене новине ФБиХ", бр. 66/2013, 100/2013 и 32/2019), дефинисан је правни институт власништва, а чланом 53. овог закона прописано је да се право власништва на некретнинама на основу правног посла **стиче** укњижбом у земљишну књигу ако законом није другачије одређено. Достављени купопродајни уговор је само основ за укњижбу права власништва у земљишну књигу, како је то прописано чланом 4. Закона о земљишним књигама ФБиХ („Службене новине ФБиХ", бр. 58/2002, 19/2003 и 54/2004), а чланом 5. истог закона прописано је да власништво и друга права на некретнинама настају тек са уписом у земљишну књигу. На основу напријед наведених чињеница, овај орган налази да уговорни орган погрешно закључује да је достављени уговор доказ власништва, што није ни достављена употребна дозвола која се издаје на основу Закона о заштити на раду и подзаконских аката, а која је резултат извршеног периодичног прегледа у смислу техничке исправности и заштите на раду.

Како је неспорно да се достављена документација односи на асфалтну базу, за коју директор друштва „Демус" д.о.о. Сарајево, у својој изјави на страни 140 понуде, тврди да је у власништву овог друштва, онда је морао доставити ЗК извадак као једини доказ власништва, а како је то и захтјевано тендерском документацијом.

Чланом 57. Став (1) ЗЈН прописана је обавеза понуђача да се придржавају захтјева и услова из тендерске документације, што значи да понуђачи морају приложити доказе које је дефинисао уговорни орган у сврху испуњавања услова прописаних тендерском документацијом, а истом је прецизно и јасно дефинисано да се као доказ уговорног или власничког односа доставља уговор или ЗК извадак, који је једини доказ о власништву. Свако другачије тумачење прописаних доказа би довело до нарушавања принципа једнаког третмана понуђача.

Имајући у виду напријед наведено, те чињеницу да изабрана група понуђача није доставила доказ о власништву за Асфалтну базу, тип TSAP-1500 AS, те да странке у поступку правне заштите не прилажу друге доказе, осим наведених, **жалбени навод је основан.**

Жалбени наводи изјављени на понуду понуђача „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево:

Разматрајући први жалбени навод у којем жалилац наводи да понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево није доказао власнички или уговорни однос за другу творницу асфалта, односно није достављен ЗК извадак како је то прописано тачком 4.4.2 ТД, те да достављена употребна дозвола, рјешење о употреби грађевине, околинска и водна дозвола нису доказ о власништву, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу не спори чињеницу да изабрани понуђач није у својој понуди доставио ЗК извадак, али сматра да су достављени докази више од достављања ЗК изватка.

Жалилац наводи у свом одговору на изјашњење да је тендерском документацијом експлицитно захтјевано да се власништво над асфалтном базом доказује ЗК изватком, а располагање са уговором, што понуђач није доставио.

Понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево је, путем пуномоћника, доставио одговор на жалбу у којем тврди да су достављени докази у ствари докази о власничком односу, а да је тачком 4.4.2 под б) ТД у загради наведен само примјер могућих доказа. Даље

наводи да понуђач са пуним правом може доставити документе из којих је видљиво да је власник и инвеститор спорне асфалтне базе, те да чланом 51. Тачка е) ЗЈН нигдје није прописано да доказ техничке опремљености мора бити ЗК извадак.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под б) прописано:

„Уговорни орган ће одбацити понуду ако:

*б) Понуђач није у **власничком или уговорном односу** са двије творнице бетона и двије творнице асфалта, капацитета производње у складу са захтјевима пројекта и тендерских техничких услова.*"

Тачком 4.4.2 под б) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са претходном тачком, и то:

*„б) Доставити доказ да је **у власничком или уговорном односу** са двије творнице бетона **и двије творнице асфалта** капацитета производње у складу са тендерским условима (**уговор или ЗК извадак, овјерена копија**).*".

Овај орган налази да међу странкама није спорно да је понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево доставио доказ о уговорном односу за једну творницу асфалта, достављањем уговора о закупу закљученог са ГП „Пут" а.д. Источно Сарајево, али да је споран доказ о власништву за другу творницу асфалта, произвођача ОККІР са пратећим објектима на локалитету „Коритник" – површинског копа РМУ „Бреза" у Брези.

Увидом у понуду, овај орган је утврдио да је понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево доставио на страни 45 понуде Употребну дозволу број 146/2020 од 09.04.2020. године, издату од стране „MULTITEH", која се издаје након извршеног периодичног прегледа Асфалтне базе, произвођача ОККІР. Периодични преглед је вршен у складу са Законом о заштити на раду и подзаконским актима, на захтјев „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево. На странама 46 и 47 понуде достављено је рјешење о употреби грађевине, број 12-23-2049/06 од 23.06.2006. године, издато од стране Министарства за просторно уређење, промет и комуникације и заштиту околине Зеничко – добојског кантона, којим се одобрава **инвеститору** „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево употреба објекта Асфалтне базе, тип ОККІР са пратећим објектима на локалитету „Коритник" – површинског копа РМУ „Бреза" у Брези..... На страни 48 понуде и даље, достављено је рјешење Федералног министарства околиша и туризма, којим се издаје обновљена околинска дозвола **оператору** „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево за асфалтну базу на локалитету Коритник. На страни 56 понуде и даље, достављено је рјешење о водној дозволи, издато од стране „Агенције за водно подручје ријеке Саве" Сарајево, којим се правном лицу „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево издаје водна дозвола за промет опасних материјама које након употребе доспијевају у воде .....

Напријед наведени документи су приложени као доказ о власништву над спорном асфалтном базом, тип ОККІР са пратећим објектима на локалитету „Коритник" – површинског копа РМУ „Бреза" у Брези. Међутим, овај орган налази да је уговорни орган јасно и прецизно прописао тачком 4.4.2 под б) да се као доказ власничког или уговорног односа достави ЗК извадак (земљишно – књижни извадак) или уговор, тако да није тачна тврдња понуђача „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево да су у загради наведени примјери, јер су јасно и прецизно дефинисана два могућа, алтернативно прописана доказа (уговор или ЗК извадак). Право власништва, као стварно право на некретнинама, прописано је законима о стварним правима у Босни и Херцеговини. Тако, Законом о стварним правима ФБиХ („Службене новине ФБиХ", бр. 66/2013, 100/2013 и 32/2019), дефинисан је правни институт власништва, а чланом 53. овог закона прописано је да се право власништва на некретнинама на основу правног посла **стиче** укњижбом у земљишну књигу ако законом није другачије одређено. Чланом 5. Закона о земљишним књигама ФБиХ („Службене новине ФБиХ", бр.

58/2002, 19/2003 и 54/2004) прописано је да власништво и друга права на некретнинама настају тек са уписом у земљишну књигу. На основу напријед наведених чињеница, овај орган налази да уговорни орган погрешно закључује да су достављени документи доказ о власништву у смислу позитивних материјалних прописа. Даље, рјешење о употреби објекта се издаје инвеститору, тако да се у овом рјешењу привредни субјект и означава као „инвеститор", а не као „власник. Такође, исти је случај са околинском и водном дозволом, које се издају за посебне сврхе, а и у њима се подносилац захтјева означава као „оператор" и „правно лице", а не експлицитно као „власник".

Чланом 57. Став (1) ЗЈН прописана је обавеза понуђача да се придржавају захтјева и услова из тендерске документације, што значи да понуђачи морају приложити доказе које је дефинисао уговорни орган у сврху испуњавања услова прописаних тендерском документацијом, а истом је прецизно и јасно дефинисано да се као доказ доставља уговор или ЗК извадак. Свако другачије тумачење прописаних доказа би довело до нарушавања принципа једнаког третмана понуђача.

Како је неспорно да се достављена документација односи на другу асфалтну базу, за коју је потребно доставити уговор или ЗК извадак, а за коју и понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево тврди да је у његовом власништву, онда је неспорно морао доставити ЗК извадак као једини доказ власништва, а како је то и захтјевано тендерском документацијом.

Неоснована је и нејасна тврдња понуђача „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево којом покушава да раздвоји два језичка појма, односно да се појам „у власничком односу са понуђачем", како је дефинисано у ТД, разликује од појма „право власништва", јер се постављени услов никако другачије не може тумачити, нити је ова тврдња заснована на закону. Исто тако, неоснована је и тврдња да чланом 51. Тачка е) није експлицитно прописано који доказ се доставља у сврху потврде о техничкој опреми потребној за извршење уговора. Наиме, законском одредбом није ни могуће прописати конкретан доказ за сваки поступак јавне набавке, који се разликују у вези са врстом и предметом набавке, а чланом 44. Став (3) ЗЈН је прописана обавеза уговорног органа да пропише минимум квалификационих услова, **као и документе који су потребни за њихово доказивање**.

Имајући у виду напријед наведено, те чињеницу да понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево није доставио валидан и захтјевани доказ о власништву (ЗК извадак) за Асфалтну базу, тип ОККІР са пратећим објектима на локалитету „Коритник" – површинског копа РМУ „Бреза" у Брези, **жалбени навод је основан**.

Разматрајући други жалбени навод у којем жалилац наводи да понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево није у својој понуди навео податак о варијабилности ширине за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, како је то захтјевано тачком 4.4.2 под ц) ТД, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу не спори чињеницу да понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево није у својој понуди доставио све податке који су захтјевани тендерском документацијом, него наводи да је према понуђеном типу машине за стројну уградњу бетона – финишер за бетон, извршио провјеру података на интернет страници произвођача, те утврдио да понуђени тип машине испуњава захтјеване услове, а доставља копију брошуре на енглеском језику.

Жалилац наводи у свом одговору на изјашњење да је став уговорног органа супротан прописаној тендерској документацији.

Понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево је, путем пуномоћника, доставио одговор на жалбу у којем тврди да је на страни 64 понуде навео податак „ширина уградње до 6м", што представља тражени податак. Даље наводи да уговорни орган није прописао

варијабилност и детаље уградње бетонске траке, те прилаже извод из каталога из којег се може утврдити да је варијабилност ширине бетонске траке од 2 до 6 метара.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под ц) прописано да ће уговорни орган одбацити понуду ако понуђач нема адекватну машинску опремљеност.

Тачком 4.4.2 под ц) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са машинском опремом, и то:

*„ц) Понуђач треба презентирати **листе гарнитура машина и опреме којима располаже за конкретне радове**, по врстама радова: ..... **Табеларна листа машина треба да садржи: назив и тип машине, број машина по типовима, назив произвођача и марка машине, њихов практични капацитет, годину производње, основне техничке карактеристике и ефективне учинке везане за конкретне радове.** Машине за уградњу бетона, захтјев је да Понуђач располаже са минимално слиједећом механизацијом:*

- ***машина за стројну уградњу бетона у плочу - финишер за бетон, са ласерским навођењем, односно аутоматским ласерским навођењем (енгл. Слипформ цонцрете паверс), за ову машину је неопходно навести, поред практичног капацитета и ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине. Потврду о исправности машине (генерални сервис машине од стране овлаштеног сервисера или Изјава Понуђача о потпуној техничкој исправности круцијалне машине) је неопходно доставити прије приспјећа машине на градилиште - захтјевано 1 ком .....“***

Увидом у понуду, овај орган је утврдио да је изабрани понуђач на странама 63 – 67 своје понуде доставио Листу гарнитура машина и опреме, те да је на страни 64, у дијелу „*Бетонски – армирачки радови*“, под редним бројем 4 навео ставку „*Финишер за бетон са ласерским навођењем*“, назив произвођача и марка: *WIRTGEN SP500*, практични капацитет: *150 m^3/h*, година производње: *2013*, техничке карактеристике: *129 kW/ **Еф. дубина вибрирања до 55 ст, Ширина уградње до 6 т***, ефективни учинци: *130 m^3/h.*

Напријед наведени доказ (Листа гарнитура машина и опреме) је достављен у складу са захтјевом уговорног органа из тачке 4.4.2 под ц) ТД, којом је и прописано да су понуђачи дужни презентовати *„листу гарнитура машина и опреме којима располажу за конкретне радове“*, те је прописано и шта табеларна листа машина треба да садржи. Један од елемената које табеларна листа машина треба да садржи је и „*практични капацитет*“. Међутим, уговорни орган је за машину за стројну уградњу бетона у плочу – финишер за бетон, прописао и следеће: ***„за ову машину је неопходно навести, поред практичног капацитета и ефективну дубину вибрирања, те ширину уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине“.***

Увидом у достављену Листу гарнитура машина и опреме, овај орган је утврдио да изабрани понуђач за спорну ставку – финишер за бетон, није навео *податак о варијабилности ширине.*

Неприхватљиво је образложење уговорног органа да је накнадном провјером на интернет страници произвођача утврдио да финишер за бетон испуњава спорне карактеристике, достављајући додатне доказе који у овој фази поступка представљају допуну понуде, а која није дозвољена након истека рока за достављање понуда, како је то прописано чланом 57. Став (2) ЗЈН, што важи и за извод из каталога који доставља понуђач „Еуроасфалт“ д.о.о. Сарајево уз одговор на жалбу. Ставом (1) истог члана прописана је обавеза понуђача да се придржавају захтјева и услова из тендерске

документације, што значи да морају приложити документацију из које се недвосмислено могу утврдити све чињенице у вези са дефинисаним захтјевима из тендерске документације. Прихватајући понуду која не испуњава све захтјеве из тендерске документације, уговорни орган крши принцип једнаког третмана и недискриминације понуђача, што је једно од основних начела прописаних чланом 3. ЗЈН.

У свом одговору на жалбу, понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево наводи да податак достављен у понуди: *„ширина уградње до 6м"*, у ствари представља тражени податак (податак о варијабилности ширине), а при том сам наводи да се из накнадно достављеног извода из каталога може утврдити да је варијабилност ширне бетонске траке од 2 до 6 м, али тог податка у презентованој листи машина и опреме нема.

Дакле, понуђач је доставио податке о ефективној дубини вибрирања, те ширини уградње бетонске траке, али је пропустио да наведе податак о варијабилности ширине.

Имајући у виду чињеницу да су понуђачи били у обавези навести податке о ефективној дубини вибрирања, те ширини уградње бетонске траке и податак о варијабилности ширине, а да изабрани понуђач није доставио податак о варијабилности ширине у Листи гарнитура машина и опреме, те да странке у поступку правне заштите не прилажу доказе да је исти достављен у другим дијеловима понуде, **жалбени навод је основан**.

Разматрајући трећи жалбени навод у којем жалилац наводи да понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево није доставио доказ о власништву, нити доказ о подуговарању машина, како је то тражено тачком 4.4.2 под ц) ТД, овај орган је извршио увид у тендерску документацију и копију понуде.

Уговорни орган у свом изјашњењу наводи да тендерском документацијом није ни захтјеван доказ о власништву, нити доказ о подуговарању за машине.

Жалилац у свом одговору на изјашњење не спори наводе уговорног органа из изјашњења на жалбу.

Понуђач „Еуроасфалт" д.о.о. Сарајево је, путем пуномоћника, доставио одговор на жалбу у којем тврди да тендерском документацијом није ни захтјеван доказ о власништву, нити доказ о подуговарању за машине.

Увидом у тендерску документацију, овај орган је утврдио да је тачком 4.4.1 под ц) прописано да ће уговорни орган одбацити понуду ако понуђач нема адекватну машинску опремљеност.

Тачком 4.4.2 под ц) прописани су документи којима се доказује испуњавање услова у вези са машинском опремом, и то:

*„ц) Понуђач треба презентирати **листе гарнитура машина и опреме којима располаже за конкретне радове**, по врстама радова: 1.Геодетски радови, 2. Радови на засјецању постојећих коловоза, рушењу и транспорту 3. Земљани радови и радови на изградњи доњег строја коловозне конструкције 5. Бетонско-рмирачки радови, те радови на формирању - заптивању дилатацијских фуга. 6. Радови на полагању кишних цијевовода, осталих хидротехничких елемената 7. Радови на транспорту, истовару и монтажи решеткастих стубова расвјете платформе 8. Асфалтерски радови 9. Радови на бојењу хоризонталне сигнализације итд. **Табеларна листа машина** треба да садржи: назив и тип машине, број машина по типовима, назив произвођача и марка машине, њихов практични капацитет, годину производње, основне техничке карактеристике и ефективне учинке везане за конкретне радове.....*
..... Сва опрема коју понуђач нема у свом власништву може подуговарати.".

Из напријед наведене одредбе тендерске документације недвосмислено се може утврдити да је уговорни орган, као доказ посједовања машинске опреме, захтјевао да понуђачи доставе само ***листу гарнитура машина и опреме којима располажу за конкретне радове***, те да није захтјеван доказ о власништву или подуговарању машинске опреме. При том, понуђачи су имали само обавезу да у Изјави добављача (тачка 21 Анекса I) изјаве намјеру подуговарања приликом реализације уговора.

Имајући у виду да тендерском документацијом није прописана обавеза достављања доказа о власништву или подуговарању за машинску опрему, **жалбени навод је неоснован.**

У поновном поступку уговорни орган је дужан извршити поновну оцјену понуда, уважавајући ставове и правно схватање овог органа, те предузети даљње радње у поступку и донијети одговарајућу одлуку у складу са ЗЈН.

На основу напријед наведеног, одлучено је као у диспозитиву, у складу са чланом 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама и чланом 230. став (2) Закона о управном поступку („Службени гласник БиХ", број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16).

Повратуплаћених средстава по основу накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу од 7.500,00 КМ, извршиће се посебним актом, у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и повратанакнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама.

Упутство о правном средству

Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се поднијети тужба у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
Марко Колобарић, дипл. правник

Доставити:

1. Заједничка адвокатска канцеларија Емина Сарачевић и Адис Газибеговић, Фра Анђела Звиздовића бр. 1, 71000 Сарајево
2. Демус д.о.о. Сарајево, Хамдије Крешевљаковића 18/II, 71000 Сарајево
3. Адвокатско друштво „Адемовић, Ножица и партнери" д.о.о. Сарајево, Титова 50/IV, 71000 Сарајево
4. ЈП Међународни аеродром „Сарајево" д.о.о. Сарајево, Kurta Schorka 36, 71210 Сарајево
5. Евиденцији
6. а/а